

ВІДГУК

офіційного опонента – доктора юридичних наук, професора Сороки Лариси Володимирівни на дисертацію Миронець Юрія Анатолійовича на тему: «Адміністративно-правові засади інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні», поданого на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Актуальність теми дослідження. У ХХІ столітті якісна освіта неможлива без використання інформаційно-комунікаційних технологій. В Україні процес впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освіту є важливою складовою загальної цифрової трансформації суспільства. Актуальність дослідження Миронець Юрія Анатолійовича зумовлена необхідністю забезпечення рівного доступу до якісних освітніх послуг для всіх громадян, незалежно від їхнього соціального статусу чи місця проживання.

Застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освіті дозволяє забезпечити інтерактивність та персоналізацію навчального процесу, що сприяє формуванню нових підходів до навчання, зокрема розвитку дистанційної освіти, яка стала особливо важливою в умовах пандемії. Водночас, такі зміни висувають нові вимоги до освітян, які мають володіти цифровими навичками для ефективного викладання.

Серед викликів, які стоять перед українською освітою, слід виділити недосконале технічне забезпечення, недостатню підготовку педагогів та нерівномірний доступ до сучасних технологій. Розв'язання цих проблем потребує комплексного підходу, який базується, в тому числі, на результатах наукових досліджень, зокрема, до числа яких належить робота Миронець Юрія Анатолійовича.

Таким чином, дисертація Миронець Юрія Анатолійовича на тему: «Адміністративно-правові засади інформаційно-комунікаційного

забезпечення освітньої діяльності в Україні» є важливим науковим дослідженням, що дозволяє закласти науковий фундамент для сталого розвитку освіти в майбутньому, інтегруючи її в глобальний інформаційний простір.

Наукова новизна положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Дисертація є першим монографічним дослідженням у сфері адміністративно-правових засад інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні, у якому сформовано тенденції та перспективи концептуально новітньої моделі освітньої політики України із врахуванням особливостей побудови інформаційного суспільства. За результатами проведеного аналізу здобувачем сформульовано вагомі наукові положення і висновки.

Так, автором вперше сформовано поняття інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності як складової державної інформаційної політики в Україні, що є сукупністю ресурсів та інструментів, які використовуються для створення, обробки, зберігання та поширення інформації та інформаційно-комунікаційних технологій в освітню діяльність задля формування системного підходу до підвищення якості, доступності та інклюзивності освіти, налагодження ефективної комунікації між різними суб'єктами освітньої діяльності, та задоволення інформаційних та освітніх потреб суспільства.

Вдало визначено класифікацію адміністративних процедур інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні, до яких віднесено: реєстраційні; ліцензійні; процедури сертифікації та акредитації інформаційних систем для використання у освітній діяльності; процедури стандартизації інформаційно-комунікаційних технологій; контрольні адміністративні процедури.

Заслужують також на увагу запропоновані автором теоретичні положення щодо ролі громадських організацій у забезпеченні інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні, що можуть

виступати суб'єктами громадського самоврядування, державно-громадського управління та інституційної підтримки, які розширюють доступ до освітньо-інформаційних ресурсів та програм мобільності, надають відповідну інституційну підтримку, та сприяють об'єднанню зусиль державних суб'єктів, освітніх закладів, дослідницьких установ та інших суб'єктів громадянського суспільства для досягнення спільних цілей державної політики в галузі освіти.

Отримали подальшого розвитку положення стосовно тенденцій законодавства щодо розвитку, впровадження та використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітній діяльності в Україні, які відображають комплексну стратегію цифровізації освіти шляхом формування різних інтегрованих інформаційних систем та платформ у сфері освіти для забезпечення цифрового управління та взаємодії, цифрової грамотності та загальної цифровізації освіти.

Окрім того, робота містить й інші вагомні науково та практично цінні положення, які заслуговують на визнання.

Основні положення та зміст наукового дослідження. Структура дисертаційної роботи обумовлена його метою та завданням, об'єктом та предметом. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, що включають 10 підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

У вступі обґрунтовано актуальність обраної теми дисертації; зазначено про зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами; визначено мету, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження; розкрито наукову новизну, теоретичне та практичне значення отриманих результатів; наведено дані про апробацію результатів дослідження; структуру та обсяг дисертації.

Перший розділ «Загальна характеристика інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні» складається з чотирьох підрозділів, у яких визначено поняття та особливості інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності як складова державної

інформаційної політики. Розкрито систему суб'єктів інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні. Проаналізовано нормативно-правові акти, які регламентують інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності. Визначено функції та принципи інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності.

Другий розділ «Організація інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні» складається з чотирьох підрозділів, у яких визначено адміністративно-правовий механізм організації інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності. Проаналізовано форми і технології інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності. Виділено адміністративні процедури інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності. Розкрита взаємодія суб'єктів інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності щодо створення інноваційних проектів.

Останній розділ «Напрями удосконалення адміністративно-правового регулювання щодо запровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес» складається з двох підрозділів, у яких узагальнено напрями удосконалення адміністративного законодавства України щодо інформатизації системи освіти, спрямованої на задоволення освітніх інформаційних і комунікаційних потреб учасників навчально-виховного процесу. Також сформовано форми міжнародного співробітництва щодо побудови інформаційного суспільства в частині запровадження інформаційних і комунікаційних технологій в освітній процес.

Схвальної оцінки заслуговують сформовані автором висновки, у яких сформовано науково-обґрунтовані положення та рекомендації щодо удосконалення адміністративно-правових засад інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні, шляхом опрацювання сутності й специфіки інформаційного суспільства та його впливу на освітній процес.

Загалом зроблені автором висновки є достатньо обґрунтованими, аргументованими та характеризуються високим ступенем достовірності. У сукупності вони свідчать про цілісність проведеного дослідження.

Основні положення дисертації, що виносяться на захист, відображені в 8 публікаціях у наукових фахових виданнях України, та тезах доповідей. Загальна кількість наукових публікацій, їх теоретична якість відповідає вимогам, встановленим до такого різновиду робіт.

Практична і теоретична значущість результатів дисертаційного дослідження підтверджується доданими до дисертації актами впровадження у науково-дослідній сфері та освітній діяльності.

Зауваження та пропозиції за змістом дисертації. Визначаючи актуальність проведеного автором дослідження, наукову новизну, високий теоретичний рівень, а також практичну значимість результатів, слід зазначити, що окремі положення дисертаційної роботи мають дискусійний характер, а деякі з них потребують додаткової аргументації:

1. У підрозділі 1.3 автор вказує, що: «незважаючи на значні досягнення, в Україні все ще залишаються деякі виклики у сфері інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності, зокрема: недостатнє фінансування; цифровий розрив (доступ до інформаційно-комунікаційних технологій...». Відповідні висновки повинні бути саме у третьому розділі роботи, адже вони висвітлюють актуальні проблеми адміністративного законодавства України щодо інформатизації системи освіти, спрямованої на задоволення освітніх інформаційних і комунікаційних потреб учасників навчально-виховного процесу.

2. У підрозділі 2.2 автор вказує наступне: «до системи адміністративних форм інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні належать: видання нормативних актів; видання індивідуальних актів; формування й реалізація державних програм та ініціатив; укладання адміністративних договорів; планування; організаційні форми». Однак, автором вказано невірний категоріальний підхід, адже

відповідні форми не є системою, а є видами, адже можуть існувати незалежно одне від одного.

3. Досить замало статистичних даних, у, зокрема, обґрунтуванні актуальності теми дослідження.

4. Недостатньо обґрунтованою є позиція автора щодо поєднання функцій та принципів інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в єдиному підрозділі 1.4.

5. Занадто багато логічних взаємозв'язків у підрозділах 2.4 та 3.2, які б доцільно було б об'єднати.

При цьому, вищенаведені зауваження істотно не впливають на високі здобутки роботи, що є новим, актуальним та змістовним дослідженням.

Загальний висновок по дисертації. Дисертаційне дослідження, представлене здобувачем, є самостійною завершеною науковою працею, в якому отримані нові, доктринально обґрунтовані результати. Необхідно підтвердити достатній рівень теоретичної обґрунтованості висловлених здобувачем наукових суджень, положень і рекомендацій. Зміст дисертації повною мірою відображає структуру, хід проведеного дослідження, його основні положення та висновки. Підсумовуючи вищезазначене можна констатувати, що дисертаційне дослідження Миронець Юрія Анатолійовича на тему: «Адміністративно-правові засади інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні» виконане на належному науково-теоретичному рівні, за своєю актуальністю, теоретичним рівнем і практичною цінністю, достовірністю і обґрунтованістю одержаних результатів повністю відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам, встановленим у Порядку підготовки здобувачів вищої освіти (наукових установах), затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 року № 261 (із змінами і доповненнями від 3 квітня 2019 року № 283), наказу МОН України від 12 січня 2017 року № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (зі змінами від 12 липня 2019 року) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення

разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а її автор – Миронець Юрій Анатолійович – заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Офіційний опонент:

завідувач відділу докторантури і аспірантури

Науково-дослідного інституту публічного права,

доктор юридичних наук, професор

Лариса СОРОКА